

УДК 336.77(477)

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТУВАННЯМ КЛІЄНТІВ АТ «ПУМБ»

Студ. Ю. В. Губа, гр МгЗФБ-18(л)
Науковий керівник д.е.н., проф. І. О. Тарасенко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета полягає у дослідженні механізму кредитування клієнтів АТ «ПУМБ». Завдання полягає у розгляді:

- визначення категорії «механізм кредитування»;
- дослідження особливостей механізму кредитування та його внутрішньої будови;
- розробка пропозицій підвищення ефективності функціонування системи кредитування в АТ «ПУМБ».

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є механізм кредитування клієнтів (фізичних та юридичних осіб) в АТ «ПУМБ».

Методи та засоби дослідження. Методами дослідження є аналіз та синтез.

Засобами дослідження слугували наукові статті, навчальний посібник та фінансові результати АТ «ПУМБ».

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Набули подальшого розвитку теоретичні засади формування механізмом кредитування банку та його вдосконалення.

Результати дослідження. З метою характеристики механізму кредитування в АТ «ПУМБ» було розглянуто організаційні аспекти механізму кредитування та його внутрішню будову.

Внутрішня будова механізму кредитування визначається сукупністю кредитних взаємовідносин, які виникають у процесі кредитування. Ці відносини виникають в результаті взаємодії суб'єктів кредитування (кредиторів та позичальників) з приводу використання позичальником мобілізованих кредитором тимчасово вільних коштів на умовах, передбачених кредитним договором. На жаль, у законодавчих та нормативних актах України не чітко визначене поняття «механізм кредитування», а визначення цього терміну в сучасних дослідженнях науковців є досить узагальненим.

Під механізмом кредитування в АТ «ПУМБ» розуміють взаємодію сукупності взаємопов'язаних обов'язкових елементів, що забезпечують процес кредитування. Проаналізуємо окремі з цих елементів, їх вплив на формування кредитних відносин та процеси кредитування.

Законодавчі і нормативні документи. Вони складають основу механізму кредитування в АТ «ПУМБ». Кредитні відносини, що будуються в АТ «ПУМБ» незважаючи на їх об'єктивний характер, чітко регламентовані, що відображається в чинному законодавстві. На основі прийнятих законодавчих і нормативних документів будується кредитна політика банку, розробляються правила кредитування, кредитні договори.

Економічні і соціальні програми розвитку. Цілі та пріоритети економічного і соціального розвитку, засоби та шляхи їх досягнення визначаються через систему програмних документів, до яких можна віднести як загальнодержавні програми економічного і соціального розвитку, так і програми, розроблені на рівні окремих підприємств, організацій, установ різних форм власності.

Позичковий фонд. Основними джерелами формування банківських кредитних ресурсів є власні кошти, залишки на розрахункових та поточних (валютних) рахунках,

залучені кошти юридичних та фізичних осіб на депозитні рахунки до запитання, строкові, міжбанківські кредити та кошти, одержані від випуску цінних паперів.

Трудові ресурси. Під трудовими ресурсами розуміють частину населення, яка має необхідний фізичний розвиток, розумові здібності і знання для роботи в народному господарстві. Елементом механізму кредитування в ПУМБі виступає та частина трудових ресурсів, що обслуговує позичальників у процесі кредитування. Це працівники таких структурних підрозділів банку, як кредитний відділ (управління), кредитний комітет, юридичний відділ, служба безпеки, управління ресурсами, управління аналізу і планування та ін.

Надання кредиту без ризику неможливе. Тому повинні існувати важелі, що забезпечуватимуть повернення боргу в майбутньому. На сьогодні це застава, поручительство, гарантія, а також страхування кредитного ризику та страхування заставленого майна. З метою запобігання виникненню проблемної заборгованості АТ «ПУМБ» проводить ґрунтовний аналіз позичальника, вивчає його кредитну історію, ділову репутацію, а також проект, що буде фінансуватись за рахунок кредитних коштів.

АТ «ПУМБ» використовує у своїй роботі напрацьовані західною практикою засоби управління наданням позик, а саме доступ до реєстру усіх виданих кредитів по банках-партнерах з короткою кредитною характеристикою позичальників, доступ до якого мають керівники кредитних підрозділів банку.

Висновки. Таким чином, механізм кредитування – багатогранне поняття, характер якого визначає сукупність різноманітних чинників. Основне його завдання – використання кредитних ресурсів на засадах забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільової направленості. Для підвищення ефективності функціонування системи кредитування в АТ «ПУМБ» необхідно:

- працівникам банку дотримуватись встановлених стандартів кредитування, інструкцій;
- забезпечувати високий рівень професійної підготовки банківських працівників;
- суворо дотримуватися сторонам кредитування умов кредитного договору, вчасно повідомляти про зміни планів;
- для забезпечення надійного повернення коштів власнику підприємства нести особисту відповідальність за повернення кредиту;
- встановлювати довгострокову співпрацю між позичальником та кредитором.

Ввести загальнодержавний офіційний реєстр виданих кредитів. Це було б стимулом коректної ділової поведінки боржників. Із діючих на сьогодні органів такі функції могли б виконувати Асоціація банків України або Національний банк України.

Ключові слова: механізм кредитування, кредитне законодавство, банк, управління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адаменко, М. В. Удосконалення управління фінансовими результатами комерційного банку із застосуванням системно-процесного підходу [Електронний ресурс] / М. В. Адаменко, О. О. Гобова // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 12. – С.77-81.
2. Коваль С. Фінансові результати діяльності банківських установ: теоретичні та практичні аспекти [Електронний ресурс] / С. Коваль // Світ фінансів. – 2014. - №3. – С.83-89.
3. Куніцина, Н. Н. Бізнес-планування в комерційному банку [Електронний ресурс]: навч. посібник / Н. Н. Куніцина, Л. І. Ушвіцькій, А. В. Малєєва. - М. : Фінанси і статистика, 2002. - 304 с.
4. Ларіонова К. Л. Методичні підходи до формування механізму управління прибутком банку [Електронний ресурс] / К.Л. Ларіонова О.С. Кузьміна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. - №4. – том 2. – С.230-235.